

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

№

ГАЗЕТА

41.



KUR YER WILENSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 31-го Мая — 1846 — Wilno. PIĄTEK, 31-go Maja.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 25 Мая.

Въ Воскресенье, 12-го Мая, въ 11 часовъ утра, Государь Императоръ слушалъ обѣдню въ Лазенковской Церкви, причемъ былъ церковный парадъ отъ эскадрона Уланскаго Его Императорскаго Высочества Эрцъ-Герцога Австрійскаго Алберта Полка и роты 1-го Савьернаго Баталіона. По окончаніи Богослуженія, Его Величество присутствовалъ при разводѣ, бывшемъ отъ 3-го Стрѣлковаго Баталіона, въ открытомъ маневрѣ, и изволилъ остаться довольнымъ.

13-го числа, въ 8 часовъ утра, Его Императорское Величество производилъ на Мокотовскомъ Полѣ ученье Уланскому Его Императорскаго Высочества Эрцъ-Герцога Австрійскаго Алберта Полку, Кавказскому Сводному Иррегулярному и Закавказскому Конно-Мусульманскому Полкамъ, и послѣдними двумя полками изволилъ остаться совершенно довольнымъ.

Въ 12 часовъ дня, Государь Императоръ изволилъ быть въ Больницѣ Св. Духа, и осматривать находящуюся въ Волѣ церковь, а на обратномъ пути Его Величество посетилъ Домъ Пріюта и Трудолюбія.

14-го Мая, въ 8 часовъ утра, Государь Императоръ изволилъ произвести ученье четырьмя Савернымъ баталіонамъ, на Мокотовскомъ полѣ, за какое ученье объявлено войскамъ Высочайшее благоволеніе.

16-го числа, въ день праздника Вознесенія Господня, Государь Императоръ слушалъ, въ 11-ть часовъ утра, обѣдню въ Лазенковской церкви.

17-го сего Мая изволилъ прибыть въ С. Петербургъ изъ-за границы Его Императорское Высочество Принцъ Петръ Ольденбургскій.

Высочайшими Грамотами отъ 27 Января, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена Бѣлаго Оrlа, Генераль-Лейтенантъ Императорско-Австрійской службы, Генераль-Адъютантъ Его Величества Императора Австрійскаго, Графъ Враншелевъ, Генераль-Лейтенантъ Королевско-Сицилійской службы, Селваджи и оберъ-Шталмейстеръ Двора Его Величества Король Обихъ Сицилій, Графъ ди-Санъ-Чезаріо и Кавалеромъ ордена Св. Станислава 1-й степени, Генераль-Майоръ Императорско-Австрійской службы, Вѣвскій Командантъ Кавалеръ Матаушекъ фонъ-Бендорфъ.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 25 go Maja.

W Niedzielę, 12-go Maja, o godzinie 11-jej rano, Jego CESARSKA Mość słuował Mszy św. w Cerkwi Łazienkowskiej, przyczemъ miała miejsce kościelna parada ze szwadronu Polku Ułanów Jego Cesarzkiej Wysokości Arcy-Xięcia Alberta Austriackiego i kompanii 1-go Batalionu Saperów. Po nabożeństwie, Jego CESARSKA Mość był na zmianie warty 3-go Batalionu Strzelców, i raczył być zadowolonymъ.

Dnia 13 go Maja, o godzinie 8-jej z rana, CESARZ Jego Mość odbył na polu Mokotowskiemъ musztrę Polku Ułanów Jego Cesarzkiej Wysokości Arcy-Xięcia Alberta Austriackiego, tudzież Polków Kaukaskiego Zbornego Nieregularnego i Zakaukaskiego Konno-Muzułmańskiego, i z tych ostatnichъ dwóchъ полkówъ raczył być zupełnie zadowolonymъ.

O południu, Jego CESARSKA Mość raczył być w Szpitalu Sw. Ducha i oglądać kościół w Woli, a wracając zamtądъ N. PAN zwiedził Domъ Przytulku i Pracy.

Dnia 14-go Maja, o godzinie 8-jej z rana, Jego CESARSKA Mość raczył odbyć na Mokotowskiemъ polu musztrę czterechъ Batalionów Saperów, za którą oświadczone wojску Najwyższe zadowolenie.

Dnia 16-go. w święto Wniebowstąpienia Pańskiego, Jego CESARSKA Mość, o godzinie 11-jej z rana, był na nabożeństwie w Łazienkowskimъ Kościele.

Dnia 17-go ter. Maja, Jego CESARSKA Wysokość Xiażę Piotr Oldenburgski raczył przybyć do St. Petersburga w powrocie z zagranicy.

Przez Najwyższe Dyplomata, 27-go Stycznia, Najłaskawiejъ mianowani zostali Kawalerami: Orderu Orła Białego. Jenerał-Porucznikъ wojsk Cesarzsko-Austriackich, Jenerał-Adjutantъ Cesarza Jego Mości Austriackiego, Hrabia Wrapschelow; Jenerał-Porucznikъ wojsk Królewsko-Sycylijskich, Selvagi, i Wielki Koniuszy Dworu Króla Jego Mości Obojej Sycylii, Hrabia di San-Cesario; — Orderu Sw. Stanisława 1-jej klasy, Jenerał-Majorъ wojsk Cesarzsko-Austriackich, Komendantъ Wiednia, Kawalerъ Matauszekъ von Bendorfъ.

Государственный Советъ, въ Департаментъ Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Г. Министра Финансовъ объ акцизѣ за право куренія табаку въ трактирныхъ заведеніяхъ и въ портерныхъ лавкахъ, Мѣнѣемъ, Высочайше утвержденнымъ 1-го Апрѣля, положилъ: представленіе его, Министра, утвердить, и въ слѣдствіе того: 1) Установленныя Высочайше утвержденнымъ 30-го Апрѣля 1845 года Мѣнѣемъ Государственного Совета свидѣтельства на право разннчвой продажи табаку и сигаръ, для употребленія на мѣстѣ въ трактирныхъ заведеніяхъ, выдавать впредь, начиная съ будущаго 1847 года, по новой цѣнѣ: а) для трактировъ, кафе-ресторановъ, гостиницъ, ресторацій, кофейныхъ домовъ и буфетовъ: въ столицахъ въ 20 р., въ губернскихъ и портвыхъ городахъ въ 15 р., а въ уѣздныхъ и заштатныхъ, равно въ мѣстечкахъ и селеніяхъ въ 5 р. сер., и б) Для харчевенъ и корчемъ: въ столицахъ въ 15 р., въ губернскихъ и портвыхъ городахъ въ 10 руб., а въ уѣздныхъ и заштатныхъ, также въ мѣстечкахъ и селеніяхъ въ 5 р. сер.; кухмистерскіе же столы и кандитерскія, какъ не пользующіяся по закону правомъ продажи приготовляемыхъ издѣлій для употребленія на мѣстѣ, изъ числа заведеній, въ коихъ дозволено куреніе табаку и сигаръ, исключить. 2) Допустить куреніе табаку и сигаръ на мѣстѣ собственнн въ тѣхъ портерныхъ, пивоварамъ принадлежащихъ лавкахъ въ С. Петербургѣ, въ которыхъ разрѣшена распивочная продажа питей, для чего и выдавать содержателямъ, по примѣру трактирныхъ заведеній, свидѣтельства въ 15 р. сер., начавъ выдачу оныхъ съ изданія настоящаго постановленія, и обязавъ содержателей наблюдать правила, въ Уставѣ объ акцизѣ съ табаку постановленныя.

ИЗВѢСТІЯ СЪ КАВКАЗА.

О вторженіи Шамиля въ Кабарду и о поспѣшномъ его отступленіи обратно за Сунжу, получены нижеслѣдующія извѣстія:

Водворившееся на Кавказѣ спокойствіе послѣ прошлогодней экспедиціи, прерывалось лишь частными, неудачными поисками Горскихъ Наибовъ. Самъ Шамиль оставался въ средоточіи волнующаго ннѣ края. Между тѣмъ, неудачи Наибовъ, истребленіе Чеченскихъ лѣсовъ зимою и, наконецъ, обнаруженная Абдзехами наклонность къ изъявленію покорности, составили рядъ неблагоприятныхъ для него событій. Давы возстановить вліяніе свое въ горахъ, онъ отважился на предпріятіе дерзкое и устремился на центръ Кавказской линіи, мечтая распространить возмущеніе не только въ Кабардѣ, но даже за Кубань.

Усиливъ сборъ Чеченцевъ Дагестанскими всадниками, онъ двинулся чрезъ Сунжу, въ ночь съ 15-го на 16-е Апрѣля, съ скопищемъ отъ 15-ти до 20-ти т. человекъ при нѣсколькихъ орудіяхъ. На всѣхъ пунктахъ со стороны нашей приняты были соотвѣствующія обстоятельствомъ мѣры. Генералъ-Лейтенантъ Фрейтагъ съ отрядомъ изъ 6-ти баталіоновъ и 1,000 казаковъ поднялся изъ кр. Грозной вверхъ по Сунжѣ и пришелъ къ укр. Казакъ-Кичу 15-го числа вечеромъ.

Давъ войскамъ необходимый отдыхъ, послѣ форсированнаго марша, онъ узналъ на другой день рано о переправѣ и направленіи непріятеля къ Тереку, и быстро его преслѣдовалъ. Такимъ образомъ рушились съ самаго начала всѣ надежды Шамиля, основанныя на неожиданности появленія его въ предѣлахъ нашихъ. Не останавливаясь въ Малой Кабардѣ, гдѣ прибытіе Генералъ-Лейтенанта Фрейтага по пятамъ его возстановило порядокъ, Шамиль, пройдя 17-го числа болѣе 60-ти верстъ, переправился чрезъ Терекъ. Здѣсь у станицы Урухской встрѣтилъ онъ Полковника Левковича, съ двумя баталіонами Тенгинскаго полка. Не смотря на превосходное число непріятеля, войска наши вступили въ бой; но Шамиль, оставивъ противъ нихъ часть своей конницы, самъ поспѣшилъ къ извѣстной позиціи у Минарета, на Военно-Грузинской дорогѣ. Ожиданія его на присоединеніе всѣхъ Князей и вооруженныхъ жителей Большой Кабарды не сбылись; приближеніе Генерала Фрейтага не позволило ему медлить; Шамиль бросился въ ущелье Черекъ.

Поручивъ Полковнику Барону Меллеру-Законельскому обезпечить сообщеніе и продовольствіе войскъ, Генералъ Фрейтагъ занялъ выходъ Черекъ-

Радѣ Паństwa, w Departamencie Ekonomicznym i na Ogólném Zebiranii, rozpatrzywszy przedstawienie P. Ministra Skarbu o akcyzie za prawo palenia tytoniu w traktyerach i w porterowych sklepach, decyzyą Najwyżej zatwierdzoną 1 Kwietnia postanowiła: przedstawienie P. Ministra zatwierdzić i w skutek onogo: 1) Ustanowione na mocy Najwyżej zatwierdzonej 30 Kwietnia 1845 r. decyzyi Rady Państwa pozwolenia na prawo cząstkowej sprzedaży tytoniu i cygar, dla użycia na miejscu w traktyerowych zakładach, wydawać na przyszłość zaczynając od r. 1847 podług nowej tary: a) dla traktyerów, oberży, restauracyj, kawiarni i bufetów: w stolicach po 20 rub., w gubernialnych i portowych miastach po 15 rub., a w powiatowych i nad-etatowych, jako też w miasteczkach i wsiach po 5 r. sr.; i b) Dla garkuchni i karczem: w stolicach po 15 rub., w gubernialnych i portowych miastach po 10 rub., a w powiatowych i nadetatowych, jako też w miasteczkach i wsiach po 5 r. sr.; kuchmistrzowskie zaś stoły i cukiernie, jako nie mające prawa przedawania przerobionych płodów dla użycia na miejscu, wyłączyć z liczby zakładów, w których dozwolone jest palenie tytoniu i cygar. 2) Palenia na miejscu tytoniu i cygar dozwalać właściwie w tych tylko porterowych sklepach, należących do piwowarów w St. Petersburgu, w których dozwolona jest sprzedaż cząstkowa napojów; przetoż wydawać utrzymującym je pozwolenia, na wzór traktyerów i restauracyi po 15 rub. sr., zaczynając ich wydawanie od ogłoszenia obecnego postanowienia i obowiązawszy gospodarzy do przestrzegania prawideł, w Ustawie o akcyzie od tytoniu postanowionych.

WIADOMOŚCI Z KAWKAZU.

O wtargnieniu Szamila do Kabardy i o śpieszném ztamtąd cofnieniu się na powrót za Sunżę, odebrano następujące wiadomości:

Ustalona na Kaukazie spokojność po przeszłorocznej wyprawie, była jedynie przerywana częściowemi, bezskutecznemi pokuszeniami Góralskich Naibów. Sam Szamil przebywał w środku podburzanego przez się kraju. Tymczasem, niepowodzenie Naibów, zniszczenie lasów Czeceńskich w ciągu zimy, i nakoniec okazana przez Abdzechów skłonność ku poddaniu się, tworzyły szereg niepomysłnych dla niego wypadków. Ażeby więc odzyskać na nowo wpływ swój w górach, odważył się na zuchwałe przedsięwzięcie, i rzucił się na środek Kaukaskiej linii, spodziewając się rozszerzyć powstanie nie tylko w Kabardzie, lecz nawet i za Kubaniem.

Wzmocniwszy zbór Czeceńców jeźdźcami Dagestańskimi, przeszedł przez Sunżę w nocy z 15 na 16 Kwietnia z bandą 15 do 20,000 ludzi i kilku działami. Na wszystkich punktach z naszej strony przedsięwzięte było stosowne do okoliczności środki. Jenerał Porucznik Freitag, z oddziałem złożonym z 6 batalionów i 1,000 kozaków, wyciągnął z twierdzy Groznoj, w górę po nad rzeką Sunżą, i stanął w warowni Kajak-Kiczu 15 Kwietnia wieczorem.

Dawszy wojskom potrzebny wypoczynek po forsownym marszu, dowiedział się nazajutrz rano o przeprawie i udaniu się nieprzyjaciela ku Terelowi i szybko ścigać go zaczął. Tym sposobem upadły z samego początku wszystkie nadzieje Szamila, oparte na niespodziewaném zjawieniu się jego w naszych granicach. Nie zatrzymując się w Małej Kabardzie, gdzie przybycie w ślad za nim Jenerał-Porucznika Freitag przywróciło porządek, Szamil, uszedłszy w dniu 17 Kwietnia więcéj niż 60 wiorst, przeprawił się przez Terek. Tam, pod stanicą Uruńską, napotkał Półkownika Lewkowicza z dwoma batalionami Tenginskiego pólku. Nie zważając na przemagającą liczbę nieprzyjaciela, wojska nasze wszczęły z nim bitwę, lecz Szamil, zostawiwszy naprzeciw nim część swojej jazdy, sam pośpieszył ku wiadomej pozycyi pod Minaretem, na wojenno-Gruzynskiej drodze. Nadzieje jego, oparte na połączeniu się wszystkich Chaząt i zbrojnych mieszkańców Wielkiej Kabardy nie ziściły się; zbliżenie się Jenerała Freitag nie pozwoliło mu zwlekać; rzucił się więc do wawozu Czerek.

Poleciwszy Półkownikowi Baronowi Mellerowi-Zakomelskiemu zapewnienie komunikacyi i żywności wojsk, Jenerał Freitag zajął wyjście Czerekskiego wawozu i

скаго ушелъ и вошелъ въ сношеніе съ Генералъ-Майоромъ Княземъ *Голицынымъ* въ Пальчикъ. Между тѣмъ Генералъ-Майоръ *Нестеровъ* слѣдовалъ также къ Череку, и собранные по распоряженію Генералъ-Лейтенанта *Заводовскаго* два отряда — одинъ на Малкѣ, подъ командою Генералъ-Лейтенанта *Лабинцова*, другой въ Баталшинскомъ участкѣ Кубанской линіи, подъ командою Генералъ-Майора *Ковалевскаго*, — готовы были двинуться противъ непріятеля.

Шамиль видѣлъ опасность быть окруженнымъ войсками нашими и не могъ уже рассчитывать на общее возстаніе Кабардинцевъ, ни на содѣйствіе Закубанцевъ, которые на всѣ его предложенія отвѣчали отказами.

Въ этой крайности, приказавъ пѣшимъ пробираться въ Чечню малыми партіями черезъ лѣса и овраги, онъ, съ конницею и орудіями, скрытно выступилъ изъ своего лагеря въ ночь съ 25-го на 26-е число, и на друго утро обратнo переправился уже черезъ Терекъ при впаденіи р. Змѣйки. Подосѣдѣвшіе къ сему пункту Полковники *Ильинскій* и Баронъ *Меллер-Закомельскій* истребили большую часть его арьергарда. Вскорѣ Генералъ-Лейтенантъ *Фреitagъ* съ своею кавалеріею настигъ хвостъ непріятеля. Отъ Терека Шамиль бѣжалъ безостановочно, но съ значительною потерю, и, сдѣлавъ менѣе нежели въ 36 часовъ болѣе 140 верстъ, самъ съ передовыми и Артиллеріею переправился черезъ Сужу рано 27-го числа. На этой рѣкѣ арьергардъ его претерпѣлъ новое пораженіе. Одна чрезвычайная быстрота этого бѣгства могла спасти Шамиля отъ конечнаго истребленія.

Совершенный неуспѣхъ сего поиска долженъ имѣть важныя нравственныя послѣдствія не только на лѣвомъ флангѣ Кавказской линіи, но и въ Южномъ Дагестанѣ, коего нѣкоторые Наибы, находясь въ скопищѣ Шамиля, были свидѣтелями постыднаго и бѣдственнаго его отступленія.

Другая партія, направленная Шамилемъ на Военно-Грузинскую дорогу между Владикавказомъ и Казбекомъ, не имѣла также никакого успѣха, въ слѣдствіе благоразумныхъ мѣръ принятыхъ Генералъ-Майоромъ *Нестеровымъ* и Полковникомъ *Золотаревымъ*.

Теперь войска наши, явившія новый опытъ неутомимой бодрости, отдыхаютъ послѣ кратковременной тревоги; всѣ сообщенія возстановлены; Кабардинцы, увлеченные въ горы, возвращаются въ свои жилища; прочіе занимаются уже обыкновенными весенними работами. Назрановцы и другія племена Владикавказскаго Округа, пребывая вѣрными своему долгу, участвовали въ преслѣдованіи мятежниковъ. Потеря наша во все время и на всѣхъ пунктахъ не простирается до 200 человекъ убитыми и ранеными, по большей части въ дѣлѣ Полковника *Лесковскаго*.

Главнoкомандующій, объѣзжая Каспійскую Область, получилъ въ Шемахѣ, 23-го Апрѣля извѣстіе о вторженіи Шамиля, и въ тотъ же день отправился въ Владикавказъ, куда прибылъ 28-го числа.

В и л ѣ н а.

Отъ Управленія Виленскихъ Дѣтскихъ Приютовъ объявляется, что Лотерея, состоящая изъ вещей, пожертвованныхъ въ пользу сихъ Приютовъ, разыгрываться будетъ сегодня, въ пять часовъ по полудни, въ первомъ Приютѣ. Желające получить выигранныя вещи, благоволятъ присылать въ этотъ Приютъ билеты для полученія выигрышей, которые будутъ выдаваемы по 1-е число Іюля; по истеченіи же сего срока не полученные вещи, обращены будутъ въ собственность Приютовъ.

Варшава, 22 Мая (3 Іюня).

Вчера, въ половинѣ четвертаго часа пополудни, городъ нашъ осчастливленъ прибытіемъ Ея Величества Государыни Императрицы и Ея Высочества Великой Княжны Ольги Николаевны, возвратившихся изъ-за границы. — Государь Императоръ, еще 17-го числа, изволилъ отправиться на встрѣчу Августѣйшей Своей Супруги, и затѣмъ, сопровождать Ея Величество отъ самой границы Царства; Принцъ Вильгельмъ Прусскій также сопутствовалъ Ея Величеству. Августѣйшія особы имѣли послѣдній ночлегъ въ г. Радомѣ, и по пріѣздѣ въ Варшаву, изволили прибыть

завязалъ коммуникацію зъ Генералъ-Майоромъ Хіеіемъ Голіеынснмъ въ Налчыку. Тымчасемъ Генералъ-Майоръ Нестеровъ сшелъ также ку Черекowi, а зетранные зъ розрѣдженія Генералъ-Поручника Завадовскаго два oddziały, jeden nad Малкѣ, pod dowództwemъ Генералъ-Поручника Лабинцова, drugi w Баталшинскимъ okregu linii Кубанской, pod dowództwemъ Генералъ-Майора Ковалевскаго, gotowe były również wyruszyć przeciwъ nieprzyjacielowi.

Шамиль ujrzałъ niebezpieczeństwo, że może być otoczonymъ przez wojska nasze i nie mógł już rachować na ogólne powstanie Kabardinców ani na spółdziałanie Zakubanców, którzy na wszystkie jego wezwania odpowiadali odmownie.

W tej ostateczności, rozkazawszy pieszymъ przebieierać się do Czeretni małemi oddziałami, przez lasy i wąwozy, samъ z jazdą i działami skrycie wystąpiłъ ze swego obozu w nocъ z 25 na 26 Kwietnia i następnego ranku na powrótъ już przeprowiłъ się przezъ Терекъ, przy ujściu rzeki Zmiejki. Przybyli wczasъ ku temu punktowi Półkownicy *Ilinski* i Baronъ *Meller-Zakomelski*, znieśli większą część tylnęj jego straży. Wkrótce i Генералъ-Поручникъ *Freitag* ze swoją jazdą napędziłъ tylъ nieprzyjaciela. Od Tereku Szamil uciekałъ bezъ przerwy, ale ze znaczną stratą, i ubiegłszy w niespełna 36 godzinachъ przeszło 140 wiorst, samъ, z przodowemi wojskami i artylleryą przeprowiłъ się przezъ Sunję z rana 27 Kwietnia. W tymъ razie tylna straż jego odniosła nową klęskę. Sama tylko nadzwyczajna szybkość ucieczki mogła uratować Szamila od ostatecznej zaguby.

Zupełne niepowodzenie tego pokuszenia powinno mieć ważne moralne następstwa, nie tylko na lewémъ skrzydle linii Kaukaskiej, ale i w południowymъ Dagestanie, skąd niektórzy Naibowie, znajdującъ się w bandzie Szamila, byli świadkami haniebnego i zgubnego jego odwrotu.

Druga partya, skierowana przez Szamila na Wojeино Gruzyską drogę między Władykaukazemъ i Kazbekiemъ, nie miała też żadnego powodzenia, skutkiemъ przezerownychъ srodkówъ, przedsięwziętychъ przezъ Генералъ-Майора Nesterowa i Półkownika Zolotarewa.

Teraz wojska nasze, dawszy nowe dowody niezmoredowanej dzielności, odpoczywają po krótkotrwałej obawie; wszystkie komunikacje na nowo są przywrócone; Kabardyńcy, wciągnięni w góry, wracają do swoich siedzib; inni, trudnią się już zwykłemi wiosennymi pracami. Nazranowcy i inne plemiona Władykaukazskiego okregu, pozostawszy wierni swęj powinnosci, mieli udział w ściganiu huntowników. Strata nasza przezъ cały czasъ i na wszystkich punktachъ nie dochodzi 200 ludzi w zabitychъ i ranionychъ, po większej części w spotkaniu Półkownika Lewkowicza.

Głównodowodzący, objeżdżając Prowincję Kaukaską, otrzymałъ w Szamacha, 23 Kwietnia, wiadomość o wtargnieniu Szamila i tegoż dnia odjechałъ do Władykaukazu, gdzie przybyłъ 28 tegoż m.

W i l n o.

Zarządъ Wileńskich Domówъ Przytulku dla Dzieci zawiadamia niniejszémъ, iż dzisiaj (d. 31 Maja), o godzinie 5-ej po południu, w pierwszymъ Domu Przytulku, będzie się ciągnęła loterya, składająca się zъ przedmiotówъ ofiarowanychъ na dochódъ Domówъ Przytulku. Osoby, życzące odebrać wygrane przedmioty, raczą dla otrzymania ichъ, przysłać swe bilety do tegożъ Domu Przytulku, do dnia 1-go Lipca; po upływie bowiemъ tego terminu, nieodebrane przedmioty obrócone będą na własnośćъ Domówъ Przytulku.

Warszawa, 22 maja (3 czerwca).

Dnia wczorajszego, o godzinie w pół do czwartej po południu, miasto nasze ujrzało w murachъ swychъ z upragnieniemъ oczekiwana Najjaśniejszą Cesarzowąъ Jej Mość, powracającą z zagranicy z Dostojną Córka Swą, Jej Cesarską Wysokością Wielką Księżniczką Olgą Nikolajewną. Najjaśniejszy Panъ, raczyłъ wyjechać, w dniu 17 (29) Maja, na spotkanie Najjaśniejszej Pani ku granicy, i towarzyszyć Jej przezъ całą podróżъ przezъ Królestwo Polskie, podobnie jak i Jego Królewiczowska Mość Książę Wilhelm Prusski. Dostojni Podróżni raczyli przenocować w Radomiu; za przybyciemъ zaś do Warszawy udali się bezpośred-

прямо въ Лазенковскій дворецъ; гдѣ ожидали: Намѣстникъ Царства, Генераль - Фельдмаршалъ Князь Варшавскій, Генералы, Сенаторы, Члены Совѣта Управленія, знатныя Дамы и высшіе Чиновники, собравшіеся въ дворцовой церкви. У входа храма, Ихъ Величества встрѣчены были Преосвященнымъ Никаноромъ, Архіепископомъ Варшавско-Новогеоргіевскимъ, и прочимъ Духовенствомъ, со крестомъ и святою водою, и при церковномъ пѣніи, введены въ церковь. По выслушаніи молитвъ, Ихъ Величества изволили отправиться во внутренніе покои. Лазенковскій паркъ до поздней ночи наполненъ былъ толпами жителей; городъ былъ иллюминированъ,

Указъ Правительствующему Сенату.

Начальнику Штаба Дѣйствующей Арміи, Нашему Генераль-Адъютанту, Генералу отъ Артиллеріи, Князю Горчакову, Повелѣемъ присутствовать въ Правительствѣ нашемъ Сенатѣ, и быти Варшавскимъ Военнымъ Генералъ-Губернаторомъ, съ оставленіемъ и въ настоящихъ должностяхъ, и съ тѣмъ, чтобы каждый разъ, въ случаѣ отсутствія Намѣстника Нашего въ Царствѣ Польскомъ, вступалъ онъ въ управление гражданскою частію въ семь краѣ.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО
ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано :

Н И К О Л А Й.

Въ Варшавѣ,
16-го (27) Мая 1845 года.

БОЖІЕЮ МИЛОСТІЮ
МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,
 Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій,
 Царь Польскій,
 и проч., и проч., и проч..

Постановляемъ:

I.

Давъ сего числа Правительствующему Сенату Указъ о присутствованіи Начальнику Главнаго Штаба Дѣйствующей Арміи, Генералъ Адъютанту Нашему, Генералу отъ Артиллеріи, Князю Горчакову, въ Правительствующемъ Сенатѣ и о бытіи ему Варшавскимъ Военнымъ Генералъ-Губернаторомъ, Повелѣваемъ быть ему Членомъ Совѣта Управленія Царства Польскаго, съ правомъ предсѣдательствовать въ Совѣтѣ и въ Общемъ Собраніи Варшавскихъ Департаментовъ Сената, въ случаѣ отсутствія въ Царствѣ Нашествика Нашего.

II

Исправляющий должность временно Варшавскаго Военнаго Губернатора, Генераль-Лейтенантъ Окуневъ, вступает по прежнему въ должность Попечителя Варшавскаго Учебнаго Округа, съ оставленіемъ его постояннымъ Членомъ Совѣта Управленія Царства.

Данъ въ Варшавѣ, Мая 16 (28) дня 1846 года.

(подп.) *НИКОЛАИ.*

ИМПЕРАТОРОМЪ И ЦАРЕМЪ.

Министръ Статсъ-Секретарь Иг. Туркулъ.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 15 Мая.

Ея Величество Императрица, въ сопровожденіи Эрцъ-Герцога Франца, отправилась вчера на пароходѣ въ Ливць, чтобы привѣтствовать тамъ Государыню Императрицу Всероссійскую, ожидаемую

25 с. м.

Ботцень, 17 Мая.

Ея Величество Государыня Императрица Всероссийская вчерашнего числа изволила прибыть въ Верону въ присутствіи Ея Императорскаго Высочества Великой Княжны Ольги Николаевны и Ихъ Королевскихъ Высочествъ Гросс-Герцогини и Принцесъ Мекленбургскихъ и Наслѣднаго Принца Виртембергскаго. Перевожавъ въ означенномъ городѣ, Герцогиня отправилась въ дальнѣйшій путь чрезъ Бресцію. Перепадавшіе цѣлый Апрельъ и первую поло-

nio do Łazienek. Tam JO. Xiąże Warszawski, Jenerał-Feldmarszałek, Namiestnik Królestwa, Jenerałowie, Senatorowie, Członkowie Rady Administracyjnej, znakomite Damy i wyżsi Urzędnicy oczekiwali na przybycie NAJJAŚNIEJSZYCH PAŃSTWA, w przybytku Świętego Alexandra. U drzwi świątyni przyjął NAJJAŚNIEJSZE PAŃSTWO, w asystencji liczne go duchowieństwo, z krzyżem świętym i wodą święconą, Najprzewielebniejszy Nikanor, Arcybiskup Warszawski i Nowogocrgiewski, i przy odgłosie nabożnych śpiewów wprowadził Ich do kościoła. Po skończeniu modłów, NAJJAŚNIEJSZE PAŃSTWO zaczęli udać się do pałacu. Tłumy radośnego ludu napełniały ciągle do późnej nocy Łazienki, a miasto całe rześisto oświecone zostało.

URAZ DO RZĄDZĄCEGO SENATU.

Rozkazujemy NASZEMU Generał-Adjutantowi, Jenerałowi Artylleryi, Naczelnikowi Sztabu Głównego Armii Czynnej, Xięciu Gorczakow, zasiadać w Rządzącym Sejmie i być Warszawskim Wojskowym Jenerał-Gubernatorem, z pozostawieniem przy nim i dotychczasowych obowiązków, i z poleceniem, ażeby w razie nieobecności Namiestnika NASZEGO w Królestwie Polskiem, obejmował zarząd cywilny w tym kraju.

Na oryginale własną JEJÓ CESAŃSKIEJ MOŚCI
ręką podpisano :

N I K O Ł A J.

Dan w Warszawie,
dnia 16 (28) Maja 1846 roku.

z BOŻEJ ŁASKI
MY NIKOŁAJ PIERWSZY,
CESARZ I SAMOWŁADZCA WSZECH ROSSYI, KRÓL POLSKI,
i t. d. i t. d. i t. d.

Postanawiamy:

I.

Powołanemu Ukazem NASZYM, pod dniem dzisiejszym Rządzącemu Senatowi danym, NASZEMU Jenerałowi-Adjutantowi, Jenerałowi Artylleryi, Naczelnikowi Sztabu Głównego Armii Czynnej, Xięciu Gorczakow, do zasiadania w Ogólném Zebraniu Warszawskich Rządzącego Senatu Departamentów, tudzież na Warszawskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora. Rozkazujemy być Członkiem Rady Administracyjnej Królestwa, z prawem przewodniczenia w tejże Radzie, niemniej w Ogólném Zebraniu Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu, w razie nieobecności w Królestwie Naszego Namiestnika.

II 3

Powołany do pełnienia czasowo obowiązków Warszawskiego Wojennego Gubernatora Jeneral-Lejtnant Okuniew, powraca do pełnienia obowiązków Kuratora Okręgu Naukowego Warszawskiego, z pozostawieniem go stałym Członkiem Rady Administracyjnej Królestwa.

Dan w Warszawie, dnia 16 (28) Maja 1846 r.

(podpisano) *N I K O Ł A J*

Przez CESARZA i KRÓLA.

Minister Sekretarz Stanu, Ig. Turkull.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

A U S T R I A

Wiedeń, 24 maja.

Wczoraj z rana, Cesarzowa Marya-Anna, odpuściła z Arcy-księciem Franciszkiem do Linc, w celu powitania tamże mającej przejeżdżać w dniu 25-m b. m., N. CESARZOWEJ Rosyjskiej.

Botzen, 17 maja.

N. CESARZOWA Rosyjska przybyła wczoraj do Weronę łącznie z J. C. W. WIELKĄ XIEŻNICZĄ OLGĄ NIKOLAJEWĄ, tudzież JJ KK WW. Wielką-Xieźną i Wielkimi Xieźniczami Meklemburgskimi i Następca Tronu Wirtemberskiego. Po przepędzeniu nocy w tém mieście, WIELKA XIEŻNA udała się w dalszą podróż przez Brestia. Deszcze które cały Kwiecień i pierwszą połowę Maja z małemi przestankami padały, zamieniły się od 15-go w ulewę. N. PANI przybyła wczoraj na noc do Trydentu. Tytu

вину Мая дожди, съ 15 числа превратились въ проливной дождь. Вчерашняго числа, вечеромъ, Государыня Императрица прибыла въ Триестъ. Генерал-Лейтенантъ Графъ Вбрна, которому поручено сопровождать Государыню Императрицу, прибылъ сюда сегодня утромъ и отправился съ частію Императорскихъ экипажей въ Бриксенъ съ тѣмъ, чтобы приготовить ночлегъ; разлитіе однако же Адига принудило его возвратиться. Графъ отправился въ Триентъ, чтобы уведомить Ея Императорское Величество о разлитіи рѣки.

Триестъ, 18 Мая.

Ея Величество Государыня Императрица изволила еще находится здѣсь, по поводу разлитія Адига. Вода возвысилась въ долину на 6 футовъ, и Гр. Вбрна, возвращаясь къ Ея Императорскому Величеству, вынужденъ былъ подъ Гардолою переправляться въ рыбацкой лодкѣ.

20 Мая.

Рѣка Адигъ вступила уже въ свои берега; засимъ, Ея Величество Государыня Императрица Всероссийская изволила вчера продолжать свой путь.

Зальцбургъ, 23 Мая.

Ея Величество Государыня Императрица Всероссийская изволила прибыть сюда вчера, въ вождѣльномъ здравіи, вмѣстѣ съ Ея Императорскимъ Высочествомъ Великою Княжною Ольгою Николаевною и Ею Королевскимъ Высочествомъ Наслѣдственнымъ Принцемъ Виртембергскимъ. Король и Королева Виртембергскіе, два дня ожидали здѣсь прибытія Государыни Императрицы. Ея Величество изволила отбыть отсюда, завтрашній день, въ дальнѣйшій путь.

Франція.

Парижъ, 20 Мая.

Въ журналахъ много пишутъ объ отставкѣ маршала Бюжо и сообщаютъ, что поводомъ къ сей мѣрѣ послужилъ докладъ Г. Дюфора, относительно чрезвычайныхъ кредитовъ для Альжири. Маршалъ крайне вознегодовалъ, нашедши въ докладѣ окужденіе системы, которую онъ ввелъ въ управленіи Альжири. Зная притомъ, что не слишкомъ далеко то время, когда давно составленный планъ учрежденія вице-королевства въ Альжири для принца Омальскаго, имѣть быть приведенъ въ исполненіе, онъ рѣшился ускорить это время. Говорятъ, что въ совѣтѣ кабинета положили, чтобы прошенія объ отставкѣ князя Исли не принимать и объявить ему, что правительство не раздѣляетъ мнѣнія Г. Дюфора, и несогласится на его предположенія.

— Палата депутатовъ отринула сегодня 146 голосами противъ 105, проектъ о прибавкѣ жалованья членамъ государственнаго совѣта до 15,000 фр.

— Вчера происходило собраніе земледѣльческаго общества, подъ предѣлательствомъ герцога Деказа, на коемъ находилось 350 членовъ.

— Французское посольство, возвращающееся изъ Китая, прибыло 7 с. м. въ Каиръ. Въ Кантонѣ, 19 Марта, обнародованъ указъ китайскаго императора, коимъ возложена обязанность на мандариновъ немедленно возвратити Христіанамъ отнятыя у нихъ церковныя зданія, кои не преобразованы еще въ пагоды; подлинникъ сего указа врученъ члену французскаго посольства, г. Каллери, 20 того жъ мѣсяца. Этотъ актъ г-нъ Каллери везетъ въ Парижъ, куда онъ намѣренъ отправиться изъ Александрии на первомъ англійскомъ пароходѣ.

— Съ острова Мартиники уведомляютъ, что на горѣ Св. Викентія образовался новый вулканъ, извергающій столбы дыма и пламени, сопровождающіеся подземнымъ гуломъ и землетрясеніемъ. Жители острова приведены этимъ въ ужасъ.

— Въ *Courrier Français* удивляются, что правительство не укрѣпляетъ острова Майота. Островъ этотъ имѣетъ прекрасную гавань, лежитъ въ недалекомъ разстояніи отъ Мадагаскара и острова Бурбона; кромѣ того на индѣйскомъ морѣ являть удобнѣе убѣжища для большихъ кораблей.

— Въ журналѣ *Presse* объявляютъ объ изданіи въ свѣтъ новаго сочиненія Г. Дюма, обработаннаго имъ весьма тщательно. Сочиненіе сіе выйдетъ въ 20 томахъ подъ заглавіемъ: „Записки Врача“. Перваа

czasem, Jenerał-Porucznik Hr. Wbrna, mający polecenie przeprowadzać N. MONARCHINIĄ, przybył tu dziś rano i udał się z częścią Cesarскихъ pojazdów do Brixen w celu urządzenia noclegu dla Dostojnej Podróżnej; ale wylew Adygi zmusił go do powrotu. Hrabia udał się więc śpieszenie do Trydentu w celu zawiadomienia N. CESARZOWEJ o wezbraniu pomienionej rzeki.

Trydent, 18 maja.

N. CESARZOWA Rossyjska bawi tu jeszcze, wylew bowiem Adygi wstrzymuje Jej podróż. Rzeka ta podniosła się na sześć stóp nad powierzchnią doliny, a Hr. Wbrna wracając do N. PANI, zmuszony był pod Gardolo przeprawiać się na łódce rybackiej.

Dnia 20 maja.

Adyga wróciła już do swego koryta, zatem N. CESARZOWA Rossyjska pusiła się wczoraj w dalszą drogę.

Salzburg, 23 maja.

N. CESARZOWA Rossyjska przybyła tu wczoraj, w pożądanym zdrowiu, z J. C. W. WIELKĄ XIEŻNICZKĄ OLGĄ NIKOLAJEWNĄ i J. K. W. Następcą Tronu Wirtembergskiego. NN. Król i Królowa Wirtembergscy oczekiwali tu od dwóch dni na N. MONARCHINIĄ, która jutro w dalszą uda się podróż.

FRANCYA.

Paryż, 20 maja.

Dzienniki zajmują się troskliwie dymissją Marszałka Bugeaud, i donoszą, iż powodem do tego kroku było sprawozdanie P. Dufaure, dotyczące nadzwyczajnych kredytów dla Algierii. Marszałek wpadł w wielki gniew, przeczytawszy w niem krytykę systemu, jaki w zarządzie Algierii zaprowadził. Wiedząc przytém, że i bez tego nie daleką jest chwila, w której od-dawna ułożony plan urządzenia wice-królestwa w Algierii dla Xięcia Aumale, ma być przywiedziony do skutku, wołał sam tę chwilę uprzędzić. Mówią, że na zwołanęj z tego względu rady gabinetowej, postanowiono, aby dymissji Xięcia Isly nie przyjąć, ale ma tylko oświadczyć, że rząd nie podziela bynajmniej zdania P. Dufaure, i nie przychyli się do jego wniosków.

— Izba Deputowanych odrzuciła dzisiaj większością 146 głosów przeciw 105, projekt do prawa w przedmiocie podwyższenia płacy członkom rady stanu do 15,000 fr.

— Kongres rolniczy rozpoczął wczoraj tegoroczne swoje posiedzenie, na którym, pod przewodnictwem Xięcia Decazes znajdowało się 350 członków.

— Poselstwo francuzkie, wysłane do Chin, wracając stamtąd przybyło 7-go b. m. do Kairu. Edykt CesarSKI, nakazujący Mandarynom, pod surowemi karami, zwrót zabranych Chrześcianom kościołów, nie zamienionych jeszcze na pagody, ogłoszony został w Kantonie 19-go marca, a oryginał jego wręczono nazajutrz P. Callery, członkowi francuzkiego poselstwa, P. Callery wiezie ten akt do Paryża, gdzie się na najpierwszym parostatkę angielskim z Alexandrii udać zamierza.

— Donoszą z Martyniki o zjawieniu się nowego wulkanu na górze św. Wincentego. Góra pomieniona wyrzuca kłęby dymu i płomienie, którym towarzyszy głuchy łoskot i trząsienie ziemi. Mieszkańcy Martyniki przejęci są największą trwogą.

— *Kuryer francuzki* dziwi się, że rząd nie obwarowuje wyspy Mayotte. Wyspa ta bowiem posiada najpiękniejszy port naturalny, leży niedaleko od Madagaskaru i wyspy Bourbon, i jest na morzach Indyjskich jedynym miejscem, gdzie wielkie okręty mogą znaleźć schronienie.

— Dziennik *Presse* ogłasza nowe dzieło P. Dumas, pisane przezeń jakoby z większą troskliwością niż wszystkie poprzednie. Dzieło rzeczone ma zawierać 20 tomów i nosi tytuł: „Pamiętniki lekarza“. Rozpoczyna się znisłu-

часть начинается бракосочетанием Марии Антуанетты и содержит в себе эпоху до 1786 г.; вторая часть представляет период в 6-ть лет, т. е. с 1789 по 1794 год; за сим следуют: Директориат, Империя, Реставрация и июльское правительство.

21 Мая.

Судь палаты перовъ соберется 26 с. м. для выслушания генераль прокурора, который внесет обвинение Леконта.

— Палата депутатов продолжала разсматривать бюджет, и утвердила вчера безъ прений главу относительно национального долга. Дело это весьма важно, потому что оппозиция намѣревалась внести вопросъ о перемѣнѣ рентовъ.

— Бывшій Россійскій посланникъ при затѣшемъ дворѣ, гр. Паленъ, прибылъ сюда и намѣренъ провести весну въ Парижѣ.

— 14-го числа, эволюционная эскадра на Средиземномъ морѣ, находилась еще въ тулонской гавани, и не прежде, какъ чрезъ несколько дней имѣла выйти въ море. Въ Тулонѣ ожидаютъ также прибытія принцессы Жуанвилльской. Въ тулонской гавани находится также тунисскій бригъ, на которомъ имѣетъ возвратиться посланникъ Бей, Бенъ-Аиэтъ, находящійся теперь въ Парижѣ.

— Въ *Courrier Français* утверждаютъ, что споръ Англіи съ Греціею становится еще грознѣе, по той причинѣ, что Греческое правительство не хотѣло отдать англійскому посланнику въ закладное владѣніе одного изъ Цикладскихъ острововъ, какъ онъ этого требовалъ, за отсрочку платежа процентовъ съ займа.

— Въ гавань *Orcaï* прабылъ корабль, нагруженный мраморомъ, назначеннымъ для памятника, въ домѣ инвалидов, Наполеону. Каждая глыба мрамора вѣситъ не менѣе 30,000 килограммовъ. Осмнадцать сильныхъ лошадей едва могутъ везти столь огромную тяжесть.

23 Мая.

Король, Королева и принцесса Аделаида отправились третьяго дня въ Дре и возвратятся завтра.

— Палата депутатов, утвердивъ требуемую сумму на июльскія празднества сего года, продолжала разсматривать бюджетъ государственнымъ расходамъ.

— Королевскимъ постановленіемъ отъ 14-го Мая, разрѣшается обнародовать двѣ Папскія буллы о змѣщеніи епископствъ Памьерскаго и Альжирскаго. На первое назначенъ прелатъ Алуари, а на послѣднее прелатъ Пави.

— Въ Лионѣ основалось общество, предположившее закупать сочиненія безнравственнаго содержанія и тотчасъ уничтожать оныя. Это самая справедливая участь большей части вышедшихъ романовъ во Франціи.

— Сынъ умершаго генераль-адъютанта графа Пажоля отправленъ въ Африку съ собственноручнымъ письмомъ Короля къ маршалу Бюжо и письмами Королевской фамилии къ герцогу Омальскому. Король въ письмѣ своемъ изъявляетъ желаніе, чтобы маршалъ продолжалъ служить въ Альжиріи, дозволяя ему для поправленія здоровья прѣхать въ отпускъ во Францію на три мѣсяца. Въ отсутствіе маршала, должность генераль-губернатора будетъ исправлять герцогъ Омальскій; но если и затѣмъ князь Исли не согласится взять обратно просьбы объ увольненіи отъ должности, то принцъ Омальскій будетъ утвержденъ на его мѣсто. Назначеніе принца генераль-губернаторомъ произвело хорошее впечатлѣніе во Франціи и въ Альжиріи; исправляя должность Константиновскаго губернатора, принцъ умными распоряженіями и умѣренностью снискалъ общее довѣріе.

— Въ альжирскомъ Мониторѣ отъ 15 Мая сообщаютъ, что маршалъ Бюжо отправился на вершину Варенсерійскихъ горъ, гдѣ, какъ полагаютъ, Бель-Гаджъ-Сегиръ и Бу-Мазъ, сосредоточатъ всѣ силы. Каддуръ-эль-Беркони опять пришелъ въ Бентъ-Менасерскія горы, но встрѣченъ былъ не дружелюбно жителями этой страны. Генераль Юсуфъ захватилъ въ южной сторонѣ значительную добычу.

— Улемы въ Альжирѣ положили отправить къ Королю поздравительный адресъ, по случаю избѣжанія опасности при послѣднемъ покушеніи. Адресъ сей, украшенный золотыми арабесками, есть мастерское произведеніе каллиграфическаго искусства.

— Говорятъ, что графъ Сентъ-Ле (Людвикъ Бонапарте), прислалъ къ Королю изъ Флоренціи письмо;

binami Maryi Antoniny i część pierwsza obejmuje okres do 1786 r., druga część przedstawia lat sześć od 1789 do 1794 r., d lęj idą: Dyrektorjat, Cesarstwo, Restauracya i rząd lipcowy.

Dnia 21 maja.

Sąd Parów w d. 26-m b. m. zgromadzi się w celu wysłuchania prokuratora jeneralnego, wnoszącego oskarżenie Lecomta.

— Izba Deputowanych w dalszym ciągu narad nad budżetem, uchwaliła wczoraj bez sporów rozdział dotyczący długu narodowego. Rzecz ta jest nader ważna, opozycja bowiem miała zamiar wnieść kwestye o zamianie rent.

— Przybył tu Hr. Pahlen, były Poseł Rossyjski przy dworze Paryżkim. Hrabia zamierza przepędzić wiosnę w stolicy Francyi.

— Flota ewolucyjna na morzu Śródziemném, znajdowała się jeszcze 14-go w przystani Tulonńskiej i dopiero za dni kilka wypłynąć miała na otwarte morze. Xiężna Joinville jest tam także spodziewana. W przystani Tulonńskiej znajduje się także bryg Tunetański, na którym ma wrócić Poseł Beja, Ben-Ajet, znajdujący się obecnie w Paryżu.

— *Kurier Francuzki* utrzymuje, że spory Anglii z Grecją przybiorą jeszcze groźniejszą postać, z powodu, że gabinet Grecki odmówił Posłowi angielskiemu dania w zastaw jednej z wysp Cykladów, której tenże, za dłuższe poczekanie procentów od pożyczki, żądał.

— Do portu Orcaï przybył okręt naładowany bryłami marmuru, które są przeznaczone na pomnik Napoleona, w domu Inwalidów wystawić się mający. Średnia waga każdej takowej bryły wynosi 30,000 kilogramów. Osmnaście silnych koni zaledwie ciągnąć mogą tak ogromny ciężar.

Dnia 23 maja.

Król, Królowa i Xiężniczka Adelaida wyjechali onegdaj do Dreux, skąd jutro powrócą.

— Izba Deputowanych uchwaliwszy wczoraj budżet ministerstwa sprawiedliwości i wyznań, przeszła do budżetu ministerstwa spraw zagranicznych.

— Postanowieniem Królewskim z dnia 14-go maja, dozwolone zostało ogłoszenie dwóch bulli papieżskich, względem kanonicznego osadzenia biskupstw: w Pamiers i Algierskiego. Pierwsze otrzymał Xiądz Alouvy, a drugie Xiądz Pavy.

— W Lyonie zawiązuje się towarzystwo, mające na celu zakupywanie książek niemoralnych i gorszących, które natychmiast niszczyć zamysła. Jest to straszne niebezpieczeństwo dla większej części teraźniejszych romansopisarzy francuzkich.

— Młody Hr. Pajol, syn zmarłego Jenerał-Adjutanta Królewskiego, wysłany został do Afryki z własnoręcznym pismem Króla do Marszałka Bugeaud i z listami Królewskiej rodziny do Xięcia Aumale. Monarcha w piśmie swoim wynurza Marszałkowi życzenia, by tenże dłużej jeszcze poświęcił się służbie publicznej w Algierii; dozwolono mu jednak dla poratowania zdrowia przybyć do Francyi na miesiąc trzy, przez który to czas Xiąże Aumale zastępować go będzie w obowiązках Gubernatora Jeneralnego. Gdyby jednak Xiąże Isly nie chciał cofnąć swęj proshy o uwolnienie od obowiązków natenczas Xiąże Aumale otrzyma jego miejsce. Mianowanie pomienionego Xięcia na Gubernatorstwo Jeneralne sprawiłooby dobre wrażenie tak we Francyi jako i w Algierii: Xiąże Aumale bowiem, będąc Gubernatorem Konstantyny, dał już dowody znajomości rzeczy, trafności i umiarkowania, które mu powszechną zjednały ufność.

— *Monitor Algierski* pisze pod dniem 15-go maja, że Marszałek Bugeaud udał się w najwyższy punkt gór Warenseris, gdzie jak mniemać należy, Bel-Hadz-Segir i Bu-Mazъ skupią wszelkie środki odporu. Kaddur-el-Berkani wkroczył znowu w góry Beni-Menasserów, ale doznał złego przyjęcia od mieszkańców tej krainy. Jenerał Jussuf zabrał znaczne plony na południu.

— Ulemowie Algiersey uchwili adres do Króla Francuzów, z powinszowaniem szczęśliwego uniknienia zamachu. Adres ten, ozdobiony złotemi arabeskami, ma być arcydziełem sztuki pisarskiej.

— Mówią, że Hr. St. Leu (Ludwik Bonaparte), przesłał Królowi z Florencyi pismo, w którym uprasza o uła-

коимъ ходатайствуетъ объ освобожденіи сына его изъ Гамской крѣпости. Многія знатныя особы, въ томъ числѣ и маршалъ Султъ, поддерживаютъ эту просьбу бывшаго Короля Голландскаго.

24 Мая.

Король отправилъ въ замокъ По драгоцѣнные предметы. Снова носится слухи, о бракосочетаніи герцога Монпанслерскаго съ сестрою Королевы Испанской.

— Члены суда палаты перовъ соберутся 26-го Мая, для выслушанія донесенія слѣдственной комиссіи по дѣлу о покушеніи во Фонтенебло.

— Палата депутатовъ, утвердивъ сегодня бюджетъ министерства юстиціи, приступила къ разсмотрѣнію бюджета министерства иностранныхъ дѣлъ.

— вновь назначенный Пруссійскій посланникъ, баронъ Ариимъ, прибылъ вчера въ Парижъ.

Англія

Лондонъ, 18 Мая.

Сегодня, въ Букингемскомъ дворцѣ, будетъ заведеніе тайнаго совѣта, подъ предѣлательствомъ Королевы. Празднованіе дня рожденія Ея Величества, по случаю ожидаемаго скорѣ разрѣшенія отъ бремени, отложено до 9 Іюня.

— Утвержденіе палатою депутатовъ билля о зерновомъ хлѣбѣ, послѣдовавшее 15 числа с. м., хотя и было, съ достовѣрностію, предвидѣно, однако возбуждало большое удовольствіе на биржѣ. Отправляющійся послѣ завтра пароходъ *Hulfax* доставитъ важное сіе извѣстіе въ Канаду и Соединенные Штаты, и надѣются, что оно произведетъ благоприятное вліяніе на переговоры по предмету Орегонскаго вопроса.

— На засѣданіи акціонеровъ Остѣ-Индской компаніи, происходившемъ 13 Мая, утверждены два постановленія относительно назначенія пансіонеровъ лордамъ Гардинжу въ 5,000, и Гоу въ 2,000 ф. ст.

— Вслѣдствіе поступка и заключенія г-на Смита О'Бриена, партія ирландскихъ ренегатовъ раздѣлилась на двѣ части; одни, и преимущественно приверженцы О'Коннелла, осуждаютъ сіе поведеніе, другіе же, напротивъ, одобряютъ его; изъясняя при томъ желаніе, что вмѣсто стараго О'Коннелла они хотѣли бы лучше видѣть въ головѣ речиси молодого О'Бриена.

— Прибывшая сюда депутація Дублинскаго Клуба, 1782 года, вручила, третьяго дня, Г. О'Бриену, адресъ съ одобреніемъ его поведенія, на который онъ сообщилъ депутаціи письменный отвѣтъ.

— Донесеніе изъ Америки о могущей скорѣ возникнуть войнѣ между Соединенными Штатами и Мексикою, произвело на здѣшней биржѣ нѣкоторое впечатленіе. Война эта, правда, не должна быть продолжительною, однако не можетъ кончиться безъ посредничества Англіи и Франціи.

19 Мая.

Вчера, билль о зерновомъ хлѣбѣ предложенъ былъ въ верхней палатѣ, самимъ герцогомъ Веллингтономъ. Немедленно послѣ третьяго чтенія его въ нижней палатѣ, 15-го числа, Лорды, принадлежащіе къ консервативной партіи, составили въ кларендонскомъ дворцѣ совѣтъ, подъ предѣлательствомъ герцога Ричмонда, на коемъ положили сопротивляться всѣмъ мѣрамъ утвержденію билля въ верхней палатѣ. И потому, когда на вчерашнемъ засѣданіи лордъ Веллингтонъ предложилъ билль для перваго чтенія, герцогъ Ричмондъ, въ произнесенной имъ рѣчи, дѣлалъ колкіе упреки сэръ Роберту Пилу, объявляя, что хотя онъ и не противится первому чтенію билля, однако протестуетъ противъ его правилъ, и въ дальнѣйшемъ продолженіи преній будетъ опровергать его. Послѣ краткаго на это отвѣта лорда Брума, билль, безъ балотировки, прочитанъ былъ въ первый разъ, а для вторичнаго его чтенія назначено 26-е Мал. За симъ, начались продолжительныя пренія по биллю *Charitable Trusts*, кончившіяся совершенно неожиданнымъ ударомъ для министровъ. Билль этотъ, предложенный лордомъ канцлеромъ, вторичное чтеніе коего происходило по очередному порядку, имѣлъ цѣлю—назначеніе особой власти для завѣдыванія всѣми дѣлами, касающимися благотворительныхъ заведеній, которыя донынѣ состояли подъ надзоромъ надворной судебной палаты. При балотировкѣ, 40 голосовъ оказались въ пользу вторичнаго его чтенія, а 41 про-

скаиваніе сына своего, увѣзленого въ Намъ. Просьбу былаго Крѣпа Holenderskiego, попіера wiele znakomitych osób, a między innymi Marszałek Soult.

Дня 25 мая.

Крѣпа posłał do zamku Pau kosztowne sprzęty: stąd rozeszła się znówu pogłoska, że Xiążę Montpensier ma zaślubić siostrę Królowej hiszpańskiej.

— Członkowie sądu Izby Parów otrzymali zaproszenie na dzień 26 maja, w celu wysłuchania sprawozdania komisji śledczej o zamachu w Fontainebleau.

— Izba Deputowanych, po uchwaleniu żądanej przez gabinet summy na tegoroczne uroczystości Lipeowe, zajmowała się dzisiaj dalszym rozbiorem budżetu.

— Nowo mianowany Poseł Pruski, Baron Arnim, przybył do Paryża.

Англія

Лондонъ, 18 мая.

Дзisiaj odbywać się będzie w pałacu Buckingham, posiedzenie rady tajnej, pod przewodnictwem Monarchini. Uroczystość urodzin królowej, z powodu spodziewanej jej słabości, odłożona została z dnia 21-go maja do 9-go czerwca.

— Przyjęcie dnia 15-go w Izbie Deputowanych bilu zbożowego, lubo z pewnością było przewidziane, wzбудziło wielkie zadowolenie na giełdzie. Odchodzący pojutrze parostatek Halifax zawiezie ważną tę wiadomość do Kanady i Stanów-Zjednoczonych, i spodziewają się, że to wywrze pomyślny wpływ na mające się wznowić układy względem Oregonu.

— Na posiedzeniu akcyonaryuszów kampanii Wschodnio-Indyjskiej d. 13 maja, przyjęte zostały dwie rezolucje względem wyznaczenia pensji dla Lordów Hardinge i Gough w summie 5,000 i 2,000 f. szt.

— Z powodu postępków i uwięzienia P. Smith O'Brien, rozdwoiło się stronnictwo Repealistów w Irlandyi; jedni bowiem, a mianowicie stronnicy O'Connell'a, ganią ten postępek, drudzy przeciwnie wynoszą go pod niebiosa, dając zarazem do zrozumienia, że w miejsce starego O'Connell'a pragnęliby ujrzeć na czele Repealu młodego O'Brien'a.

— Przybyła tu deputacja Dublińskiego klubu r. 1782, złożyła onegdaj panu O'Brien'owi adres pochwalający jego postępowanie, na który P. O'Brien udzielił tejże deputacji odpowiedź na piśmie.

— Wiadomość z Ameryki o mogącej wkrótce wybuchnąć wojnie pomiędzy Stanami-Zjednoczonymi a Meksykiem, sprawiła na tutejszej giełdzie niejakié wrażenie. Wojna ta wprawdzie nie długoby potrwała, jednakże bez pośrednictwa Anglii i Francji nie mogłaby się ukończyć.

Дня 19 мая.

Дня вчерашняго билъ збожowy внесены został do Izby Wyższej, i to przez samego Xięcia Wellingtona. Zaraz po trzecim odczytaniu jego w Izbie Niższej, d. 15, Lordowie należący do przeciwnego stronnictwa Protekcyjnistów, w liczbie 49, odbyli w pałacu Clarendon zgromadzenie, pod przewodnictwem Xięcia Richmond, na którym postanowiono opierać się wszelkimi siłami przyjęciu go w Izbie Wyższej. Jakoż, gdy na posiedzeniu wczorajszym Lord Wellington podał go do pierwszego odczytania, Xiążę Richmond w zabranym głosie, nie szczędząc gorzkich przymówek Sir Robertowi Peel, oświadczył, iż lubo się nie przeciwi pierwszemu odczytaniu bilu, protestuje jednakże z góry przeciw jego zasadom, i w dalszym ciągu rozpraw opierać się mu i zbijać go będzie. Po krótkiej na to odpowiedzi Lorda Broughama, билъ, bez głosowania, odczytany został po raz pierwszy; na drugie zaś jego odczytanie wyznaczono dzień 26 maja.—Następnie rozwinęły się długie rozprawy nad tak zwanym билем *Charitable Trusts*, które się zakończyły niespodzianą wcale klęską Ministrów. Билъ ten wniesiony przez Lorda Kancelarza, którego drugie odczytanie następowało z porządku dziennego, miał na celu ustanowienie osobnej władzy, dla załatwiania wszelkich interesów tyczących się zakładów dobroczynnych, a które dotąd należały do Nadwornej Izby Sądowej. Przy głosowaniu, 40 głosów padło za powtórniem jego odczytaniem, a 41 przeciw niemu; бил przeto odrzucony został.

тивъ онаго; и такимъ образомъ билль былъ отвергнутъ.

— На сегодняшнемъ засѣданіи нижней палаты, билль о тарифѣ прочитанъ былъ въ третій разъ, и его тотчасъ препроводили въ верхнюю палату, гдѣ на сегодняшнемъ же засѣданіи, послѣ сильнѣйшей, нежели вчера, протестаціи герцога Ричмонда, прочли его въ первый разъ; при этомъ чтеніи, по предложенію лорда Станлея, палата положила, чтобы оба билля, хлѣбный и тарифный, одновременно были соображаемы, и при томъ такимъ образомъ, чтобы послѣ вторичнаго чтенія хлѣбнаго билля, докладывали его для третьяго чтенія не прежде, какъ только по прочтеніи во второй разъ тарифнаго билля. А такъ какъ второе чтеніе хлѣбнаго билля, назначено уже 26-го Мая, то второе чтеніе тарифнаго билля отсрочили на 28-е число, съ условіемъ продолженія сего срока, если бы пренія по второму чтенію хлѣбнаго билля не были до того кончены.

— На вчерашнемъ засѣданіи нижней палаты, утвердили также билль относительно назначенія Остъ-Индскою компаніею пенсіонеровъ лордамъ Гардинджу и Гоу, что безъ особаго разрѣшенія и утвержденія парламента не могло послѣдовать.

— Опасеніе на счетъ неутвержденія верхнею палатою хлѣбнаго билля начинаетъ уже приводить въ движеніе партію свободной торговли. Члены общества противъ хлѣбнымъ законамъ приглашаютъ все государство, во всѣхъ журналахъ, къ составленію просительныхъ адресовъ въ парламентъ, на счетъ утвержденія правилъ свободной торговли хлѣбомъ, и уничтоженія отяготительныхъ для народа хлѣбныхъ законовъ.

— Правительство предписало прибыть обратно изъ за границы своимъ посланникамъ, лордамъ: Коулею, Уэстморленду, Говарду-де-Вальдену и Голланду, а также лорду намѣстнику Ирландіи и лорду Гейтесбури, для занятія своихъ мѣстъ въ верхней палатѣ, и для поддержанія министровъ при преніяхъ по хлѣбному биллю.

— Результатъ трехъ балотировокъ, въ нижней палатѣ, по хлѣбному закону, слѣдующій:

При первой балотировкѣ относительно принятія билля въ соображеніе комитета, 28-го Февраля, всѣхъ балотирующихъ было 577 челов.; изъ коихъ 337 голосовъ было въ пользу, а 240 противъ билля. При второй балотировкѣ по второму чтенію билля, 28 Марта, всѣхъ балотировавшихъ было 546, изъ сихъ 302 голоса было въ пользу, а 244 противъ чтенія. При третьей балотировкѣ, по третьему чтенію, 16-го Мая, балотировавшихъ было 556, изъ коихъ 327 голосовъ было въ пользу, а 229 противъ билля. Такимъ образомъ, было большинство 97 голосовъ въ пользу принятія билля въ соображеніе комитета, 58 голосовъ въ пользу втораго, и 98 голосовъ въ пользу третьяго его чтенія.

— Въ Ливерпуль прибылъ курьеръ къ посланнику Соединенныхъ Штатовъ при здѣшнемъ дворѣ Г. Макъ Лану. Говорятъ, что онъ привезъ посланнику предписаніе вручить англійскому правительству надлежащій актъ, относительно Ореговской земли.

— Джонъ О'Коннелъ началъ издавать біографію и рѣчи своего отца, Дэниела О'Коннеля.

25 Мая.

Королева разрѣшилась сегодня отъ бремени. Ея Величество, равно какъ и новорожденная принцесса находятся въ вождѣльномъ здравіи.

Испанія.

Мадридъ, 18 Мая.

Россійская эскадра состоящая изъ кораблей: Ингерманландъ, Князь Варшавскій и Менелай, 9 с. м. вошла въ Алгезирскій заливъ. Его Императорское Высочество Великій Князь Константинъ Николаевичъ находился на первомъ изъ сихъ кораблей, на которомъ поднятъ былъ Испанскій флагъ. Эскадра салютована была 21 выстрѣломъ, на кои отвѣтствовали съ адмиральскаго корабля. Испанскій начальникъ отправилъ съ привѣтствіемъ къ Его Высочеству своего адъютанта и секретаря. Великій Князь вышелъ на берегъ, въ полной формѣ въ сопровожденіи адмирала Литке и нѣсколькихъ офицеровъ, осмотрѣлъ церковь и другія достопримѣчательности города. 10 числа эскадра снялась съ якоря и вышла въ направленіи къ Сейтъ.

(С)

— На сегодняшнемъ посѣденіи Избы Нізшей, билъ тарифовъ został odczytany po raz trzeci, i odesłany natychmiast do Izby Wyższej, gdzie też na posiedzeniu dzisiejszym, po silniejszej jeszcze niż wczoraj protestacyi Xięcia Richmond, odczytano go po raz pierwszy. Przyczem, na wniosek Lorda Stanley, postanowiła Izba, ażeby oba bile: zbożowy i taryfowy, jednocześnie były roztrząsane, a to w ten sposób, iżby po drugiem odczytaniu bilu zbożowego, nie wprzód prowadzono go dalej, dopóki i bil taryfowy po raz drugi odczytany nie będzie. Ze zaś na drugie odczytanie bilu zbożowego, wyznaczono już wczoraj dzień 26 maja, drugie przeto odczytanie bilu taryfowego odłożono na dzień 28, z warunkiem odwołania tego terminu, jeśli rozprawy nad drugim odczytaniem bilu zbożowego przedtem ukończone nie były.

— Na wczorajszym posiedzeniu Izby Niższej, przyjęto również bil, względem udzielenia przez kompanią Wschodnio-Indyjską pensyi dla Lordów Hardinge i Gough; co bez osobnego upoważnienia i potwierdzenia Parlamentu nastąpić nie mogło.

— Obawa nieprzyjęcia bilu zbożowego przez Izbę Wyższą, zaczyna już wzniecać pewną agitacyą w stronnictwie wolnego handlu. Członkowie związku przeciw prawom zbożowym wzywają cały kraj we wszystkich dziennikach, do uchwalania adresów petycyjnych do Parlamentu o przyjęcie zasad wolnego handlu i zniesienie uciążliwych dla ludu praw zbożowych.

— Rząd wezwał do powrotu z zagranicy Posłów swoich, Lordów: Cowley, Westmoreland, Howard de Walden i Holland, tudzież Lorda Namiestnika Irlandyi, Lorda Hejtesbury, dla zajęcia miejsc swoich w Izbie Wyższej i dla wspierania Ministrów przy rozprawach nad bilem zbożowym.

— Wypadki trzech głosowań w Izbie Niższej nad bilem zbożowym są następujące: W pierwszym głosowaniu względem przyjęcia bilu pod narady Komitetu, w d. 28 lutego, liczba głosujących była 577; z tych 337 głosów za, a 240 przeciw bilowi. W drugim głosowaniu nad drugim odczytaniem bilu, w d. 28 marca, liczba głosujących 546, z tych 302 za, a 244 przeciw odczytaniu. W trzecim głosowaniu nad trzecim odczytaniem, w d. 16 maja, liczba głosujących 556, z tych 327 za, a 229 przeciw bilowi. Tym sposobem była większość 97 głosów za przyjęciem bilu pod narady Komitetu, 58 głosów za drugim, a 98 głosów za trzecim po odczytaniu.

— Do Liverpool przybył goniec rządu Stanów-Zjednoczonych, z depeszami do Posła przy tutejszym dworze, P. Mac. Lane. Mówią, że miał przywieźć Posłowi rozkaz, oddać rządowi angielskiemu w przyzwoitej formie akt wypowiedzenia wspólnego posiadania Oregonu.

— John O'Connell zaczął wydawać biografię i mowy ojca swego, Daniela O'Connella.

Dnia 25 maja.

Królowa powiła dzisiaj po południu zdrową Xiężniczkę i sama także dobrego używa zdrowia.

Hiszpania.

Madryt, 18 maja.

Dnia 9-go b. m. flota Rossyjska, złożona z okrętów: Ingermanland, Xiążę Warszawski i Menelaus, wpłynęła do odnogi Algesiras. J. C. W. WIELKI Xiążę KONSTANTYN NIKOLAJEWICZ znajdował się na pokładzie Ingermanlandu. Flota pomieniona pozdrowiona została 21 wystrzałami z dział, na które okręt admirałski odpowiedział, wywiesiwszy wprzód flagę hiszpańską. Komendant hiszpański wysłał na powitanie J. C. W. WIELKIEGO Xięcia swego adjutanta i sekretarza. Dostojny Xiążę wysiadł w pełnym mundurze na ląd z Admiralem Lütke i kilku oficerami, obejrzał kościół i inne znacniejsze budowy miejscowe. Flota rozwinęła znowu żagle d. 10-go udając się do Ceuty.

— Генералъ Конча немедленно по прибытіи въ Мадридъ, имѣлъ аудиенцію у Королевы, и былъ весьма милостиво принятъ Ея Величествомъ. Въ *Eco del Comercio* полагаютъ, что прибытіе сего генерала будетъ имѣть вліяніе на преобразование кабинета.

— Донъ Педро Фернандъ Виллаверде назначенъ помощникомъ статсъ-секретаря при министерствѣ внутреннихъ дѣлъ, на мѣсто Жуана Филиппа Мартинеса.

— Французское правительство просило разрѣшенія на покупку въ Испаніи 3,000 лошадей, для альжирской кавалеріи; это представлено на разсмотрѣніе государственнаго совѣта.

— Здѣсь получено печальное извѣстіе, что мароккскій императоръ запретилъ вывозъ хлѣба изъ своихъ портовъ.

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 6 Мая.

Сегодня поутру, Султанъ отправился изъ стараго серала, съ многочисленною свитою, въ путешествіе сухимъ путемъ по своимъ владѣніямъ, причемъ обнародовано печатное извѣщеніе, что Е. В. не поѣдетъ моремъ.

13 Мая.

Султанъ прибылъ 6 с. м. въ Санъ-Стефано, гдѣ пробылъ до 9 часа, а въ этотъ день выѣхалъ въ Адрианополь, куда имѣетъ прибыть сегодня. Султанъ, во всѣхъ мѣстахъ своего пребыванія созывалъ мѣстное начальство и старшинъ раевъ, и повелѣвалъ имъ сохранять братское согласіе и единеніе, присовокупляя, что онъ путешествуетъ съ тѣмъ, чтобы лично удостовѣриться въ положеніи своихъ подданныхъ, которымъ общается свою монаршую милость, безъ различія вѣроисповѣданій. Султанъ имѣетъ при себѣ врача, который, въ присутствіи Его Величества прививаетъ оспу турецкимъ и христіанскимъ дѣтямъ.

СЕРБІЯ.

Бѣлградъ, 1 Мая.

Послѣ выѣзда владѣтельнаго князя на встрѣчу Султана въ Рушукъ, сенаторъ Вуксичъ вступилъ въ права регента государства, хотя, впрочемъ, должность сію онъ исправляетъ и при князѣ. Подарки, которые князь Александръ Георгиевичъ предполагалъ поднести Султану въ Рушукъ, дѣлаетъ въ 100,000 червонцевъ. Молдавскій и Валахскій князья поднесутъ также соответственные дары. Князь Валахскій, какъ самый богатый, поднесетъ вѣрно вдвое болѣе, нежели нашъ князь. Говорятъ, что трое этихъ приданайскихъ князей получили изъ Константинополя дружеское предувѣдомленіе, чтобы подарки ихъ состояли изъ золотой монеты.

ОСТЪ-ИНДІЯ.

Бомбей, 1 Апрѣля.

Мирный трактатъ, заключенный между Лагорскимъ Магараджею, Дулипъ Сингомъ и англійскимъ правительствомъ, состоитъ изъ 16-ти статей. По силѣ сего трактата, все пространство земли на югъ отъ рѣки Сутледжа, а также нагорная страна между рѣками Беасомъ и Индомъ, вмѣстѣ съ Кашмирскою и Гусараскою провинціями, переходятъ во владѣніе Англичанъ. Магараджа долженъ уплатить Великобританіи 50 лакховъ (полмилліона ф. ст.), распустить всю возмущившуюся армію, и содержать не болѣе 20,000 пѣхоты и 12,000 конницы. Англійскимъ войскамъ во всякое время дозволяется свободный проходъ чрезъ Лагорскую страну. Всѣ орудія, бывшія въ употребленіи противъ Англичанъ, должны быть имъ выданы. Правительство Лагора безъ англійскаго разрѣшенія не можетъ принимать въ свою службу ни одного Европейца или Американца, а Раджабъ Гулабъ-Сингъ (теперешій Визирь), становится независимымъ владѣтелемъ той части страны, которую ему переуступятъ Англичане. Всякая перемѣна предѣловъ Лагорскаго государства воспрещается, и возникающіе въ этомъ отношеніи споры имѣютъ разрѣшаться англійскими властями, которыя однако не

— Генералъ Конча зараз по прибытіи до Мадрида имѣлъ послѣдованіе у Королевы, которая го раче пріяла нader łaskawie. *Eco del Comercio* мнѣетъ, że obecność rzeczowego Jenerala wpłynie na zmianę gabinetu.

— Don Pedro Maria Fernandez Vilaverde mianowany został Podsekretarzem Stanu w ministerstwie spraw wewnętrznych, w miejsce P. Juan Felipe Martinez.

— Rząd francuzki prosi o pozwolenie zakupienia 3 000 koni w Hiszpanii dla jazdy Algierskiej. Rzecz ta przełożona została radzie stanu.

— Nadeszła tu nader smutna wiadomość, że Cesarz Marokański zabronił wywozu zboża z portów swoich.

ТУНІСЪ.

Константинополь, 6 мая.

Дзйз рано опуісїл Султан стары Серай, удајася з лїчнымъ оршакїемъ въ подрѳъ ладову, dla zwїedzenia państw swoich. Przytѣmъ zawiadomiono drukowanѣmъ ohwїeszczeniemъ publicznosć, że poдрѳъ морземъ не бѣdzie już mїала mїejsca.

Дня 13 мая.

Султанъ прїбылъ 6-го б. м. до Сан-Стефано, гдѣ бавїл до 9-го, w tymъ zaś dniu udał się w dalszą poдрѳъ do Adrianopola, gdzie dzīsїaj ma staнacъ. Młody Monarcha we wszystkichъ mїejscachъ swego pobytu zwotywałъ władze Turckie і starszyznę Rajasów, zalecającъ imъ braterską zgodę і jednoscъ. przyczѣmъ oświadczałъ, że celemъ jego poдрѳъ jestъ przekonanie się naocznie o stanie swoichъ poddanychъ, których, bezъ wzglѣdu на wyznanie, o swojej monarszej łasce zapewnia. Султанъ wiezie z sobą wakycnę, і tѣ w swѣj obecności każe szczepić dzieciomъ Turckimъ і Chrzescїañskimъ.

СЕРБІЯ.

Бѣлградъ, 1 мая.

По wyjeździe stądъ panujacego Xїecia dla powitania Sultana w Ruszczuku, Senator Wuczicz objąłъ Rejencyę państwa, którą już і takъ sprawuje. Podarunki, jakie Xїażę Alexander Georgiewiez zamysła złożyć Sultanowi w Ruszczuku, wynosіć mają przeszło 100,000 dukatów. Xїażęta Moldawski і Wołoski złożyą takъże stosowne dary. Xїażę Wołoski, jako najbogatszy, ofiaruje zapewne dwa razy wїecѣj od naszego Xїecia. Słyszącъ, że ci trzej Xїażęta nad-Dunajscy, otrzymali zъ Konstantynopola poufne napomknienie, ażeby dary swoje w złotej monecie składali.

ИНДІЯ ВЪСХОДНІЯ.

Бомбай, 1 kwietnia.

Traktatъ pokoju zawarty mїędzy Maharadzą Lahory, Dulip-Singiemъ, а rządѣmъ angielskimъ, składa się zъ 16 artykułѳwъ. Według niego, cała przestrzeń kraju на południe rz. Sutlecz, oraz krajъ gѳrzysty mїędzy rzekami Beas і Indus, wraz zъ prowincjami Kaszmir і Husarak, stają się własnosćią Anglikѳwъ. Maharadza ma zapłacić Anglii 50 laków (pół miliona f. szt.), rozpuścić całe buntownicze wojsko і utrzymywać tylko armię zъ 20,000 piechoty і 12,000 jazdy złożoną. Wojsku angielskiemu wolno бѣdzie w kaъdymъ czasie przechodzić przezъ krajъ Lahory. Wszystkie użyte przeciwъ Anglikomъ dzїала mają imъ być wydane. Rządъ Lahory bezъ pozwolenia angielskiego nie może ani jednego Europejczyka lub Amerykanina do służby swѣj przyjmować, а Radzah Gulab-Sing, dotychczasowy Wezyrъ, zostaje niepodległymъ władczą tѣj czѣści kraju, którą mu Anglicy odstąpią. Wszelkie zmiany granic państwa Lahory są wzbronione, а spory wъ tymъ wzglѣdzie rozstrzygać mają władze angielskie, które wszakъże nie mają się mїeszać do spraw wewnѣtrznego zarządu. W ogѳlności, w całymъ traktacie nie użyto ani razu zwykłej nazwy: „Pendzabъ“ lub „Krajъ pięciu rzekъ“, ale posiadlosć Dulip-Singa nazywane są wъ nimъ zawsze tylko państwѣmъ Lahory.

должны вышнваться во внутрення дѣла управленія. Вообще, во всемъ трактатѣ не употреблено ни разу названія: „Пенджабъ“ или „страна пяти рѣкъ“, но владѣнія Дули-Синга именуются всегда только Лагорскою страною.

— Между генералъ-губернаторомъ и возведеннымъ въ званіе Магараджи, Гулабъ-Сингомъ, бывшимъ Визиремъ, состоялся также договоръ, по силѣ коего англійское правительство переуступаетъ ему въ независимое владѣніе всю наторную землю, между рѣками Рава и Индомъ, вмѣстѣ съ Кашемирскою равниною и провинціями Гусарахъ и Чамба, за исключеніемъ однако Легульской области. За то Гулабъ-Сингъ уплатитъ англійскому правительству полмилліона ф. ст., и не далѣе какъ въ будущемъ Октябрѣ одну четвертую часть милліона, и равномерно обязался не принимать въ свою службу ни одного иностранца. Англійское правительство будетъ его защищать отъ всякихъ иностранныхъ враговъ; а онъ, съ своей стороны, готовъ будетъ доставлять подкрѣпленіе Англичанамъ, со всею своею арміею, если къ тому будетъ приглашенъ. Въ знакъ признанія верховной власти Англии, ежегодно будетъ онъ присылать ей 1 козъ 12 кашемирскихъ козъ и 3 пары кашемирскихъ шалей. Такимъ образомъ начальникъ Джумского племени, овладѣвшій большою частію сокровищъ стараго Рунджитъ-Синга, возведенъ въ санъ независимаго Магараджи (великаго Короля) знаменитой кашемирской долины, которую Англичане отняли у Лагорскаго правительства.

— 11 Марта, на происходившемъ дурбарѣ (совѣщаніи), подписанъ былъ договоръ, по силѣ коего городъ Лагоръ занятъ будетъ англійскими войсками въ продолженіе 10-ти мѣсяцевъ; войска эти будутъ служить защитою юному Магараджѣ, пока онъ не образуетъ новой арміи.

— Англійская армія, расположенная въ Синдской землѣ, которая, какъ извѣстно, должна была прійти въ подкрѣпленіе войскамъ, при рѣкѣ Сутледжѣ, и которая достигла уже Ливольпура, 10 Марта получила предписаніе отступить, и большая часть полковъ прибыла уже обратно въ Суккуръ. Генералъ Нэпиръ, который, послѣ весьма быстрыхъ переходовъ, прибылъ 3 Марта въ Лагоръ, принять былъ генералъ-губернаторомъ съ большимъ отличіемъ; онъ приготовился отправиться обратно въ Синдъ, въ качествѣ губернатора этой провинціи. Вмѣстѣ съ нимъ оставитъ Лагоръ и генералъ-губернаторъ, для учрежденія военныхъ постовъ, но вновь приобретенныхъ провинцій по рѣкѣ Беасъ.

— Съ наступленіемъ лучшаго времени года, опасаются новыхъ непріятельскихъ дѣйствій съ Афганцами, такъ какъ предводитель ихъ Акбаръ-Ханъ предполагаетъ отнять обратно пешаверскую провинцію, о коей въ трактатѣ, заключенномъ съ Лагорскимъ Королемъ, вовсе не упоминаютъ.

— Сегодня прибылъ сюда Г. Лагрене, на французскомъ пароходѣ *Archimede*, послѣ осмотра значительнѣйшихъ индійскихъ гаваней.

— Между Jeneralnym Gubernatorem a wyniesionym na stopień Maharadży, Gulab-Singiem, byłym Wezyrem, zawarty także został traktat, mocą którego rząd angielski odstępuje mu, jako niepodległą posiadłość, cały kraj górzysty pomiędzy rz. Ravi i Indus, łącznie z doliną Kaszmirską i prowincjami Husarah i Czamba, wyjąwszy jednak prowincję Lehol. Nawzajem Gulab-Sing zapłaci zaraz rządowi angielskiemu pół miliona f. szt., a w przyszłym Październiku ćwierć miliona, i nadto obowiązuje się nie przyjmować do swęj służby żadnego cudzoziemca. Rząd angielski zastrzega go ma od wszelkich zagranicznych nieprzyjaciół, on zaś ze swęj strony, z całem swém wojskiem, gotów będzie na każde wezwanie przyjsć na pomoc Anglikom. Na znak uznania zwierzchnictwa Anglii, ma co rok posyłać jej 1 konia, 12 kóz kaszmirskich i 3 pary szalów. Tym sposobem naczelnik pokolenia Dżummu, który przywłaszczył sobie większą część skarbów starego Rundżyt-Singa, wzniósł się do stopnia udzielnego Maharadży (Wielkiego Króla) sławnęj doliny Kaszmiru, którą Anglicy rządowi Lahory zabrali.

— Dnia 11 Marca, na odbytym durbarze (naradzie) podpisana została konwencya, mocą której, miasto Lahora zajęte będzie na 10 miesięcy przez wojsko angielskie, mające służyć młodemu Maharadży za straż i obronę aż do organizacyi nowego wojska.

— Armia angielska, stojąca w kraju Sind, która, jak wiadomo, miała wojsku nad rz. Sutlecz przybyć na pomoc i doszła już była do Lawolpur, otrzymała d. 10 marca odwołanie, i większa część półków powróciła do Sukkur. Jenerał Napier, który po bardzo rychłych pochodach stanął d. 3 marca w Lahorze, przyjęty został przez Jeneralnego Gubernatora z wielkiem odnaczeniem i zamierzał powrócić do Sindu jako Gubernator tej prowincyi. Razem z nim opuści Lahorę Jeneralny Gubernator, dla urządzenia stanowisk wojskowych w nowo zdobytych prowincjach nad rz. Beas.

— Z nastaniem lepszej pory roku obawiają się nowych walk z Afganami, gdyż jak słyhać, naczelnik ich, Akbar-Chan, zamierza odzyskać prowincję Peszawer, o której w traktacie z Królem Lahory zawartym żadnej niema wzmianki.

— Dziś przybył tu P. Lagrené, na francuzkim parostatku *Archimede*, zwiedziwszy znaczniejsze porty indyjskie.

СѢВ. АМЕР. СОЕД. ШТАТЫ.

Нью-Йоркъ, 19 Апрѣля.

Г. Сиддль прибылъ обратно 16 числа въ Вашингтонъ, послѣ безуспѣшнаго своего посольства въ Мексику. Американскія войска подвигаются все болѣе и болѣе впередъ отъ Корпусъ Христи къ рѣкѣ Рио-Гранде, то есть къ мексиканской границѣ, а мексиканскія войска собираются на западномъ берегу этой рѣки. Говорятъ, будто бы Мексиканцы разрушили Понто-Изабель. По всему вѣроятію, скоро начнутся непріятельскія дѣйствія между Американцами и Мексиканцами, и американская эскадра, быть можетъ, начнетъ бомбардировать крѣпость Санъ-Иуанъ-д'Улоа. Всѣ сіи вѣсти произвели здѣсь большое волненіе.

STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁNOCNEJ.

Nowy-York, 19 kwietnia.

P. Hidell powrócił d. 16 do Washingtonu z bezskutecznego poselstwa swego odbytego do Meksyku. Wojska amerykańskie posuwają się coraz daléj z Corpus-Christi ku rzece Rio-Grande, to jest ku granicy Meksyku, a wojska meksykańskie zbierają się na zachodnim brzegu tejże rzeki. Meksykane mieli zburzyć Ponto-Isabel. Według wszelkiego prawdopodobieństwa, niebawem przyjdzie do walki między Amerykanami i Meksykanami i Meksykanami, a może i eskadra amerykańska przedsięwzięć bombardowanie twierdzy San Juan d'Ultoa. Wiadomości powyższe sprawiły tu wielkie wzburzenie.